

رابطه بین جهت گیری مذهبی و رضایت از زندگی با توجه به کمال گرایی

استاد راهنما
حجت الاسلام و المسلمین دکتر جعفر جدیری

استاد مشاور
جناب آقای دکتر سید حسن تقیان

نگارش
محمد هادی باقی

شهریور ۱۳۹۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
مؤسسه آموزش عالی اخلاق و تربیت

بسمه تعالی

صورت جلسه دفاع پایان نامه

با تأییدات خداوند متعال و با استعانت از حضرت ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه)

جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد جناب آقای محمدادی باقی رشته: راهنمایی و مشاوره

تحت عنوان: رابطه جهت گیری مذهبی و رضایت از زندگی با توجه به کامل گرایی

با حضور استاد راهنما، استاد مشاور و هیأت داوران در مؤسسه آموزش عالی اخلاق و تربیت در تاریخ ۱۳۹۸/۱۱/۱ برگزار گردید و پایان نامه

ایشان با کسب نمره به عدد: ۱۹ به حروف: **نوزده** با درجه **عالی** پذیرفته شد.

نام و نام خانوادگی	مرتبه علمی	امضاء
مدیر گروه: حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر محمد رضا احمدی	استاد	
استاد راهنما: حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر جعفر جدیری	استاد	
استاد مشاور: جناب آقای دکتر حسن تقیان	استاد	
استاد داور: حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر حمید رفیعی هنر	استاد	
نماینده تحصیلات تکمیلی: جناب آقای مصطفی زارعی		

رئیس هیأت داوران
محمد رضا احمدی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
مؤسسه آموزش عالی اخلاق و تربیت

دانشکده تربیت
رشته مشاوره و راهنمایی
پایان نامه کارشناسی ارشد

رابطه بین جهت گیری مذهبی و رضایت از زندگی با توجه به کمال گرایی

استاد راهنما
حجت الاسلام و المسلمین دکتر جعفر جدیری

استاد مشاور
جناب آقای دکتر سید حسن تقیان

نگارش
محمد هادی باقی

شهریور ۱۳۹۸

بسمه تعالی

تعهدنامه اصالت پایان نامه

این جانب محمدهادی باقی فرزند ولی الله متولد شهرضا به شماره شناسنامه ۲۶۱۰ صادره از شهرضا به شماره دانش پژوهی ۹۳۰۱۱۰۶ رشته مشاوره و راهنمایی متعهد می شوم که مطالب مندرج در این پایان نامه حاصل کار پژوهشی این جانب است و دستاوردهای پژوهشی دیگران که در این زمینه از آنها استفاده شده است مطابق مقررات ارجاع و در فهرست منابع و مآخذ ذکر گردیده است.

این پایان نامه قبلاً برای احراز هیچ مدرک هم سطح یا بالاتر ارائه نشده است. در صورت اثبات تخلف (در هر زمان) مدرک تحصیلی صادرشده توسط مؤسسه از اعتبار ساقط خواهد شد.

نام و نام خانوادگی دانش پژوه

امضاء

بسمه تعالی

حقوق مادی و معنوی پایان نامه

چاپ و انتشار پایان نامه های تحصیلی دانش پژوهان مؤسسه آموزش عالی اخلاق و تربیت بیانگر بخشی از فعالیت های علمی پژوهشی مؤسسه است.

این جانب محمد هادی باقی دانش پژوه رشته راهنمایی و مشاوره مقطع کارشناسی ارشد، متعهد می گردم موارد ذیل را در خصوص حقوق مادی و معنوی پایان نامه ام با موضوع:

رابطه بین جهت گیری مذهبی و رضایت از زندگی با توجه به کمال گرایی

رعایت نمایم و در صورت تخلف از موارد ذیل، کلیه تبعات حقوقی آن بر عهده این جانب خواهد بود؛

- در صورت اقدام به چاپ پایان نامه، مراتب را قبلاً به صورت کتبی به معاونت پژوهش مؤسسه اطلاع دهم و در صورت تمایل مؤسسه به چاپ پایان نامه به صورت کتاب، اولویت با مؤسسه خواهد بود.

- در صورت موافقت معاونت پژوهش با چاپ پایان نامه به صورت کتاب توسط دانش پژوه، در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل چاپ گردد،

کتاب حاضر حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد در رشته مشاوره و راهنمایی است که در «سال ۱۳۹۸ در مؤسسه آموزش عالی اخلاق و تربیت به راهنمایی حجت الاسلام والمسلمین آقای دکتر جعفر جدیری و مشاوره جناب آقای دکتر حسن تقیان از آن دفاع شده است».

به منظور غنی سازی منابع و مآخذ کتابخانه مؤسسه، دو نسخه از آن به کتابخانه و دو نسخه نیز جهت بهره برداری به معاونت پژوهش اهدا خواهد شد.

نام و نام خانوادگی دانش پژوه

امضا

چکیده

رضایت از زندگی از مهم‌ترین مؤلفه‌های زندگی هر شخص به شمار می‌آید. لذا پژوهشگران زیادی با هدف یافتن راه‌های افزایش رضایت از زندگی به بررسی متغیرهای همبسته با رضایت از زندگی پرداخته‌اند. هدف از پژوهش حاضر، بررسی رابطه بین جهت‌گیری مذهبی و رضایت از زندگی با توجه به کمال‌گرایی است. این پژوهش از نوع توصیفی - همبستگی می‌باشد. نمونه مورد مطالعه ۲۹۲ نفر از دانشجویان کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد مشغول به تحصیل در دانشگاه دولتی و آزاد شهر شهرباصت که به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب و پرسشنامه‌های جهت‌گیری مذهبی آلپورت، رضایت از زندگی دینر و کمال‌گرایی تری شورت را تکمیل نمودند. در بررسی رابطه بین متغیرها از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شده است. کلیه تحلیل‌ها با استفاده از نرم‌افزار **Spss24** انجام شده است.

یافته‌های پژوهش نشان داد که جهت‌گیری مذهبی درونی با رضایت از زندگی رابطه مثبت و معنی‌دار دارد اما جهت‌گیری مذهبی بیرونی با رضایت از زندگی رابطه معنی‌داری ندارد. هم‌چنین کمال‌گرایی مثبت با جهت‌گیری مذهبی درونی رابطه مثبت و معنی‌دار و با جهت‌گیری مذهبی بیرونی رابطه منفی و معنی‌داری دارد اما کمال‌گرایی منفی فقط با جهت‌گیری مذهبی بیرونی رابطه منفی و معنی‌داری دارد. هم‌چنین بین کمال‌گرایی مثبت و رضایت از زندگی رابطه مثبت و معنی‌دار اما بین کمال‌گرایی منفی و رضایت از زندگی رابطه معنی‌داری وجود ندارد. از آنجا که پیش‌فرض بررسی رابطه بین دو متغیر با واسطه متغیر دیگر، وجود رابطه معنی‌دار بین تمامی زوج متغیرهای مذکور می‌باشد، بنابراین بررسی نقش میانجی در رابطه بین متغیرهای کمال‌گرایی و جهت‌گیری مذهبی با رضایت از زندگی امکان‌پذیر نیست و فرضیه ی «میانجی‌گری کمال‌گرایی در رابطه بین جهت‌گیری مذهبی و رضایت از زندگی» مورد تأیید قرار نگرفت.

کلیدواژه‌ها: جهت‌گیری مذهبی بیرونی، جهت‌گیری مذهبی درونی، رضایت از زندگی،

کمال‌گرایی مثبت، کمال‌گرایی منفی

فهرست مطالب

مقدمه.....	۱
فصل اول.....	۴
کلیات پژوهش.....	۴
۱-۱- بیان مساله.....	۵
۲-۱- اهمیت و ضرورت تحقیق.....	۹
۳-۱- اهداف پژوهش.....	۱۰
۱-۳-۱- هدف کلی پژوهش.....	۱۰
۲-۳-۱- اهداف جزئی پژوهش.....	۱۰
۴-۱- فرضیه‌های پژوهش.....	۱۰
۱- ۵- تعاریف مفهومی و عملیاتی مفهوم‌ها.....	۱۱
۱-۵-۱- جهت‌گیری مذهبی.....	۱۱
۲-۵-۱- رضایت از زندگی.....	۱۲
۳-۵-۱- کمال‌گرایی.....	۱۲
فصل دوم.....	۱۴
گستره نظری و پیشینه پژوهش.....	۱۴
۱-۲- مروری بر مفهوم رضایت از زندگی.....	۱۵
۱-۱-۲- تعریف رضایت از زندگی.....	۱۵
۲-۱-۲- اصول اساسی رضایت از زندگی.....	۱۷
۳-۱-۲- نظریه‌های پیرامون رضایت از زندگی.....	۲۰

ب

- ۲۰-۱-۳-۱-۲- نظریه و نتگوت، مریک و اندرسون.....
- ۲۴-۱-۳-۲- نظریه رضایت از زندگی ژان.....
- ۲۵-۱-۳-۳- نظریه ادراکی فرانس.....
- ۲۶-۱-۳-۴- نظریه سیستمی.....
- ۲۶-۱-۳-۵- نظریه رضایت از زندگی دینر.....
- ۲۹-۱-۴- عوامل مؤثر بر رضایت از زندگی.....
- ۳۵-۲-۲- مروری بر مفهوم جهت گیری مذهبی.....
- ۳۵-۱-۲-۲- تعریف مذهب.....
- ۳۹-۲-۲-۲- تعریف جهت گیری مذهبی.....
- ۴۲-۲-۴- ارتباط جهت گیری مذهبی و رضایت از زندگی.....
- ۴۲-۲-۴-۱- تاثیرات و کارکردهای جهت گیری مذهبی در بهزیستی و رضایت از زندگی.....
- ۴۵-۲-۴-۲- تحقیقات پیرامون ارتباط جهت گیری مذهبی و رضایت از زندگی.....
- ۵۰-۲-۴-۳- سازوکار تأثیر جهت گیری مذهبی در رضایت از زندگی.....
- ۵۲-۲-۴-۴- یافته‌های ناهمسان در رابطه جهت گیری مذهبی و رضایت از زندگی.....
- ۵۳-۲-۴-۴-۱- فرضیه اول در توجیه ناهمسانی یافته‌ها.....
- ۵۴-۲-۴-۴-۲- فرضیه دوم در توجیه ناهمسانی یافته‌ها.....
- ۵۵-۲-۴-۴-۳- فرضیه سوم در توجیه ناهمسانی یافته‌ها.....
- ۵۶-۳-۲- کمال گرایی.....
- ۵۶-۱-۳-۲- سیر تاریخی مفهوم سازی کمال گرایی.....

ت

- ۲-۳-۲- مفهوم‌سازی‌های معاصر از کمال‌گرایی..... ۶۰
- ۲-۳-۳- ویژگی‌های افراد کمال‌گرای منفی..... ۶۵
- ۲-۳-۳-۱- تدوین استانداردهای بسیار دشوار و سطح بالا..... ۶۵
- ۲-۳-۳-۲- تفکر همه یا هیچ..... ۶۶
- ۲-۳-۳-۳- نیاز به کنترل خویش..... ۶۶
- ۲-۳-۳-۴- ارزیابی عملکرد..... ۶۶
- ۲-۳-۳-۵- تعلل در انجام وظایف..... ۶۷
- ۲-۳-۳-۶- انتقاد از خود..... ۶۷
- ۲-۳-۳-۷- ناتوانی در اسناد مناسب موفقیت‌ها..... ۶۷
- ۲-۳-۳-۸- پابندی بیش از حد به «بایدها» و «نبایدها»..... ۶۸
- ۲-۳-۴- مدل‌های نظری رشد کمال‌گرایی منفی..... ۶۹
- ۲-۳-۴-۱- مدل انتظارات اجتماعی..... ۷۰
- ۲-۳-۴-۲- مدل یادگیری اجتماعی..... ۷۱
- ۲-۳-۴-۳- مدل واکنش اجتماعی..... ۷۳
- ۲-۳-۴-۴- مدل تربیتی مضطرب..... ۷۴
- ۲-۳-۵- رابطه کمال‌گرایی و رضایت از زندگی..... ۷۵
- ۲-۴- جمع‌بندی از فصل دوم..... ۷۷
- فصل سوم..... ۷۹
- روش پژوهش..... ۷۹
- ۳-۱- روش پژوهش..... ۸۰
- ۳-۲- جامعه آماری، نمونه و شیوه نمونه‌گیری..... ۸۰

۳-۳- ویژگی های جمعیت شناختی پاسخ گویان.....	۸۱
۳-۴- ابزارهای گردآوری اطلاعات.....	۸۳
۳-۴-۱- پرسشنامه جهت گیری مذهبی آلپورت.....	۸۳
۳-۴-۲- پرسشنامه رضایت از زندگی دینر.....	۸۴
۳-۴-۳- پرسشنامه کمال گرایی تری- شورت و همکاران.....	۸۵
۳-۵- روش های آماری تحلیل داده ها.....	۸۶
فصل چهارم.....	۸۹
نتایج تحقیق.....	۸۹
۴-۱- شاخص های توصیفی متغیرهای تحقیق.....	۹۰
۴-۲- بررسی فرضیه های پژوهش.....	۹۱
۴-۲-۱- فرضیه اول: بین جهت گیری مذهبی با رضایت از زندگی رابطه معناداری وجود دارد.....	۹۱
۴-۲-۲- فرضیه دوم: بین جهت گیری مذهبی با کمال گرایی رابطه معناداری وجود دارد.....	۹۲
۴-۲-۳- فرضیه سوم: بین کمال گرایی با رضایت از زندگی رابطه معناداری وجود دارد.....	۹۳
۴-۲-۴- فرضیه چهارم: کمال گرایی رابطه جهت گیری مذهبی و رضایت از زندگی را میانجی گری می کند.....	۹۳
فصل پنجم.....	۹۷
بحث و نتیجه گیری.....	۹۷

۱-۵- فرضیه اول: بین جهت‌گیری مذهبی و رضایت از زندگی رابطه معناداری وجود دارد.	۹۹
۲-۵- فرضیه دوم: بین جهت‌گیری مذهبی با کمال‌گرایی رابطه معناداری وجود دارد...	۱۰۱
۳-۵- فرضیه سوم: بین کمال‌گرایی با رضایت از زندگی رابطه معناداری وجود دارد...	۱۰۳
۴-۵- فرضیه چهارم: کمال‌گرایی در رابطه بین جهت‌گیری مذهبی و رضایت از زندگی اثرگذار است.	۱۰۴
۵-۵- محدودیت‌های پژوهش	۱۰۵
۶-۵- پیشنهادهای نظری پژوهش	۱۰۵
۷-۵- پیشنهادهای کاربردی پژوهش	۱۰۶
فهرست منابع	۱۰۹
منابع فارسی	۱۰۹
منابع انگلیسی	۱۱۶

فهرست اشکال جداول و نمودارها

شکل ۱-۲- نظریه کیفیت زندگی (ونتگوت و همکاران، ۲۰۰۳)	۲۲
شکل ۲-۲- مدل رضایت از زندگی ژان	۲۳
شکل ۳-۲- نظریه ادراکی فرانس	۲۴
شکل ۴-۲- نظریه سیستمی (هاگرتی و همکاران، ۲۰۰۱)	۲۵
شکل ۵-۲- نظریه رضایت از زندگی دینر (۲۰۰۰)	۲۸
شکل ۶-۲- دوام کمال‌گرایی (به نقل از شافران، کوپر و فایربرن)	۶۸
جدول ۱-۳- توزیع فراوانی پاسخ‌گویان بر اساس سن آن‌ها	۸۱

جدول ۲-۳. توزیع فراوانی پاسخ‌گویان بر اساس جنسیت آن‌ها.....	۸۲
جدول ۳-۳. توزیع فراوانی پاسخ‌گویان بر اساس تحصیلات آن‌ها.....	۸۲
جدول ۴-۳. توزیع فراوانی پاسخ‌گویان بر اساس وضعیت تأهل آن‌ها.....	۸۳
جدول ۱-۴. آمارهای توصیفی متغیر جهت‌گیری مذهبی (N = ۲۹۲).....	۹۰
جدول ۲-۴. آمارهای توصیفی کمال‌گرایی (N = ۲۹۲).....	۹۱
جدول ۳-۴. آمارهای توصیفی متغیر رضایت از زندگی (N = ۲۹۲).....	۹۱
جدول ۴-۴. رابطه جهت‌گیری مذهبی و رضایت از زندگی (N = ۲۹۲).....	۹۱
جدول ۵-۴. رابطه جهت‌گیری مذهبی با کمال‌گرایی (N = ۲۹۲).....	۹۲
جدول ۶-۴. رابطه کمال‌گرایی با رضایت از زندگی (N = ۲۹۲).....	۹۳
جدول ۷-۴. نتیجه آزمون‌های بررسی نرمال بودن توزیع باقیمانده‌ها.....	۹۴
نمودار ۱-۴- نمودار پراکندگی باقیمانده‌های استاندارد شده در برابر مقادیر برآورد شده استاندارد رگرسیون	
به منظور بررسی مفروضه ثابت بودن واریانس	۹۴
جدول ۸-۴. نتایج رگرسیون رضایت از زندگی بر اساس کمال‌گرایی و جهت‌گیری مذهبی.....	۹۴
جدول ۹-۴. ضرایب رگرسیون رضایت از زندگی بر اساس کمال‌گرایی و جهت‌گیری مذهبی	Error!